

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 2
Кафедра соціальних та економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри соціальних
та економічних дисциплін

протокол № 7 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри

_____ **Сергій ТКАЧЕНКО**

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ФІНАНСОВА САНАЦІЯ (ВК.23)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кафедра	Кафедра соціальних та економічних дисциплін (http://univd.edu.ua/uk/dir/552/kafedra-sotsialnykh-ta-ekonomichnykh-dystsyplin)
Контактний телефон	+38 057 7398017 (раб.)
E-mail	ksed2015@ukr.net
ЛЕКТОР	
	Павленко Наталія Вікторівна доцент кафедри кандидат економічних наук, доцент E-mail: panavi2015@gmail.com Лекційний потік: факультет №2, Ф2-303
Назва освітньо-професійної програми	Облік і оподаткування (Облікова аналітика) Accounting and taxation (Accounting analytics)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація	Облікова аналітика
Статус дисципліни	Вибіркова компонента освітньо-професійної програми (вивчається у 5 семестрі)
Мета вивчення дисципліни	оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними теоретичними основами стратегічного менеджменту та практичними навичками прийняття стратегічних

	рішень у процесі управління діяльністю та розвитком підприємств, а також формування систематизованих знань, умінь та навичок щодо управління фінансовою санацією та фінансового забезпечення ліквідації підприємств
Завдання вивчення дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення здобувачів вищої освіти із сутністю, основними поняттями і категоріями стратегічного менеджменту; – формування розуміння змісту процесів та технології стратегічного менеджменту; – ознайомлення з видами стратегій підприємства; – набуття практичних навичок з питань оцінки внутрішнього і зовнішнього оточення, визначення стратегічних цілей, розробки стратегії, формування стратегічного плану, організації стратегічного планування, оцінки діючої стратегії, її контролю при впровадженні, мотивування працівників в процесі реалізації стратегічних рішень; – засвоєння сучасної концепції управління діяльністю підприємства в умовах кризи; – отримання навиків розпізнавання ознак та видів кризи, встановлення факторів їх виникнення; – формування стратегічного бачення, вміння проводити та оцінювати загрози кризи, обирати стратегічну поведінку підприємства; – формування уявлення про економіко-правові засади банкрутства, санації та ліквідації підприємств
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	Кількість кредитів ECTS - 4 кредити ECTS (загальний обсяг – 120 год.) З них:
	аудиторна робота – 60 год.
	самостійна робота – 60 год.
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна. Види навчальних занять: лекції - 30 год. семінарські заняття - 30 год.
Самостійна робота	Опрацювання окремих питань, що виносяться на самостійний розгляд
Індивідуальні завдання	Реферати, наукові роботи
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (монітор та проектор), обчислювальна техніка
Мова викладання	українська

Консультації з навчальної дисципліни	Аудиторні консультації: аудиторія згідно з графіком консультацій Онлайн-консультації: письмово в системі дистанційного навчання Moodle або електронною поштою викладача
Контроль	Методи контролю: опитування на семінарських заняттях, тестування, перевірка виконання індивідуальних завдань Форми контролю: залік
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. ЗК1 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК7 Здатність бути критичним та самокритичним ЗК8 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності ЗК12 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо СК8 Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів СК9 Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування СК15 Здатність демонструвати розуміння процесу розробки та прийняття господарських і фінансових рішень у ході діяльності підприємств, а також особливостей функціонування підприємств в сучасних умовах господарювання

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність управління. Відмінність менеджменту та управління. Об'єкт управління. Суб'єкт управління. Сутність керівництва. Відмінність між менеджером та підприємцем.

Принципи менеджменту. Структурно-функціональні принципи. Загальні принципи. Принципи корпоративного управління.

Функції менеджменту. Класифікація і характеристика функцій

менеджменту. Методологічні і спеціальні функції менеджменту. Механізм реалізації спеціальних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Методи менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту.

ТЕМА 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Поняття організації. Загальні характеристики організацій. Класифікація організацій. Організація як відкрита система. Етапи життєвого циклу організації.

Типи організацій в Україні. Види господарських товариств. Види об'єднань підприємств.

Внутрішнє і зовнішнє середовище організації.

ТЕМА 3. ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Сутність процесу управління. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій. Особливості процесу управління. Управлінський цикл. Управлінська модель «Цикл Шухарта-Демінга». Управлінські процедури.

Управлінські рішення у менеджменті. Умови прийняття управлінських рішень. Етапи прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Технологія прийняття управлінських рішень. Підходи до прийняття рішень. Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень. Якість управлінських рішень.

Значення інформації в управлінні організацією. Інформація, її види та роль у менеджменті. Публічна інформація та відомості з обмеженим доступом.

ТЕМА 4. ПЛАНУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність і зміст планування як функції менеджменту. Сутність плану. Відмінність між плануванням та прогнозуванням. Важливість планування для діяльності організації. Види планування. Класифікація планів організації. Послідовність процесу планування в організації. Політика, процедура та правило.

Цілі організації як внутрішня змінна. Цілі організації та їх характеристики (критерії СМАРТ). Класифікація цілей та задач організації. Принцип Парето та метод АБВ-аналізу. Управлінське дослідження сильних та слабких сторін організації. Інструменти планування. Процес постановки цілей: традиційний підхід та метод управління за цілями.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Сутність функції організування. Горизонтальний та вертикальний розподіл праці. Види робочих завдань.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Категорії організаційних повноважень, функціональних обов'язків, управлінської та функціональної відповідальності. Класифікація повноважень: лінійні, функціональні, лінійно-функціональні та апаратні повноваження. Процес делегування повноважень.

Побудова організаційних структур. Департаменталізація. Види організаційних структур та їх характеристика.

ТЕМА 6. МОТИВУВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Поняття мотивування. Зміст функції мотивування. Завдання функції мотивування. Види мотивації.

Стадії мотиваційного процесу. Елементи мотиваційного процесу.

Методи мотивації персоналу. Методи задоволення основних потреб персоналу організації. Матеріальне стимулювання. Морально-психологічні методи мотивації. Управління винагородою. Критика підлеглих. Покарання підлеглих.

ТЕМА 7. КОНТРОЛЮВАННЯ І РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ЗАГАЛЬНІ ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ

Контролювання як загальна функція менеджменту. Поняття контролювання та його місце в системі управління. Етапи процесу контролювання. Види управлінського контролю. Методи контролю. Принципи функції контролювання. Методи подолання опору контролю.

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Зміст функції регулювання. Етапи процесу регулювання. Види регулювання.

ТЕМА 8. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сутність і зміст стратегічного менеджменту організації. Значення стратегічного менеджменту для результативності організації. Порівняльна характеристика стратегічного й оперативного управління. Рівні розроблення стратегій розвитку організації: стратегічна піраміда.

Загальна класифікація стратегій розвитку організацій. Стратегія низьких витрат. Стратегія диференціації. Стратегія фокусування. Стратегії інтеграції. Стратегії диверсифікації. Функціональні стратегії підприємств.

ТЕМА 9. ПРОЦЕС РОЗРОБЛЕННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Аналіз середовища організації. Зовнішній аналіз. Глобальні фактори. Аналіз галузевого ринку. Внутрішній аналіз.

Формулювання місії і стратегічних цілей. Вимоги до формулювання місії та цілей. Значення правильного визначення цілей для управління організацією.

Вибір і оцінка стратегій. Усвідомлення поточної стратегії. Аналіз портфеля бізнесів підприємства. Матриці, які найчастіше використовуються при аналізі бізнес-портфеля підприємства. Вибір нової стратегії підприємства.

Реалізація стратегії та контроль за нею. Етапи реалізації стратегії. Приведення організаційної структури підприємства у відповідності з обраною стратегією. Основні причини опору організаційним змінам з боку персоналу. Стратегії подолання опору організаційним змінам. Контроль виконання стратегії. Елементи системи стратегічного контролю.

ТЕМА 10. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗАСІБ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВУ

Економічна сутність фінансової стратегії. Основні принципи фінансової стратегії. Складові фінансової стратегії. Етапи процесу розробки та реалізації фінансової стратегії.

Операційні фінансові стратегії. Стратегія формування оборотних активів підприємства. Емісійна стратегія підприємства. Дивідендна стратегія

підприємства. Стратегія управління фінансовими ризиками.

ТЕМА 11. АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВА

Криза підприємства: економічний зміст та характеристики. Загальна та локальна криза. Зовнішні та внутрішні чинники виникнення криз на підприємстві.

Економічна сутність антикризового менеджменту. Етапи антикризового менеджменту. Стратегії антикризового менеджменту.

Механізми фінансової стабілізації та реалізації антикризового менеджменту. Класифікація антикризових інструментів. Антикризова програма діяльності підприємства. Реалізація політики антикризового фінансового управління.

ТЕМА 12. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ БАНКРУТСТВА, САНАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Економічна сутність банкрутства. Зовнішні ознаки банкрутства. Види банкрутства.

Відкриття провадження у справі про банкрутство. Процесуальні та матеріально-правові підстави для відкриття провадження у справі про банкрутство. Ознаки загрози неплатоспроможності. Відповідальність керівника боржника. Ознаки доведення до банкрутства. Неплатоспроможність фізичної особи–підприємця.

Процедури, що застосовують до боржника у справах про банкрутство. Розпорядження майном боржника. Санація боржника. Ліквідація банкрута. Етапи ліквідації юридичної особи.

Фінансові процедури процесу ліквідації під час банкрутства підприємств. Групи кредиторів. Черги задоволення вимог кредиторів.

ТЕМА 13. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА ДЖЕРЕЛА ЇЇ ФІНАНСУВАННЯ

Процедура фінансової санації підприємства. Заходи щодо відновлення платоспроможності боржника. Види фінансової санації. Залучення фінансових ресурсів із внутрішніх і зовнішніх джерел.

Реструктуризація активів підприємства. Напрями мобілізації внутрішніх резервів підприємства. Реструктуризація активів. Форми рефінансування дебіторської заборгованості. Напрями зменшення (заморожування витрат). Напрями збільшення виручки від реалізації.

Реструктуризація пасивів підприємства. Сутність санації балансу. Сутність, складові та призначення санаційного прибутку. Зменшення статутного капіталу підприємств із метою проведення санаційних заходів. Методи зменшення статутного капіталу. Відновлення платоспроможності боржника шляхом збільшення статутного капіталу боржника. Фінансова участь кредиторів у санації боржників. Державна фінансова допомога під час санації.

Результати навчання

ПР4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень

	<p>ПР8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації</p> <p>ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування</p> <p>ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом</p>		
Критерії оцінювання результатів навчання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний контроль - 50 балів; - підсумковий контроль - 50 балів. <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Оцінка за аудиторну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які ним отримані на семінарських заняттях (здобувач має отримати не менш 5 позитивних оцінок) з коефіцієнтом 5. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які отримані здобувачем за: реферати, наукові роботи (здобувач має підготувати не менш 2 проектів) з коефіцієнтом 5.</p> <p>Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, які отримані здобувачем протягом семестру, та балів, які набрані на підсумковому контролі (заліку).</p>		
	ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS		
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками
80-84			

75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»))	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»))	F X	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
Перелік питань до заліку		1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. 2. Принципи менеджменту. 3. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. 4. Сутність та класифікація методів менеджменту. 5. Поняття та загальні характеристики організації.	

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Типи організацій в Україні. 7. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації. 8. Сутність процесу управління. 9. Управлінський цикл. 10. Умови та етапи прийняття управлінських рішень. 11. Технологія прийняття управлінських рішень. 12. Значення інформації в управлінні організацією. 13. Сутність і зміст планування як функції менеджменту. 14. Послідовність процесу планування в організації. 15. Цілі організації та їх характеристики. 16. Інструменти планування. 17. Сутність функції організування. 18. Класифікація повноважень. 19. Процес делегування повноважень. 20. Види організаційних структур та їх характеристика. 21. Поняття мотивування та зміст функції мотивування. 22. Види мотивації персоналу. 23. Стадії мотиваційного процесу. 24. Елементи мотиваційного процесу. 25. Методи мотивації персоналу. 26. Поняття контролювання та його місце в системі управління. 27. Етапи процесу контролювання. 28. Види управлінського контролю. 29. Методи контролю персоналу. 30. Поняття регулювання та його місце в системі управління. 31. Сутність і зміст стратегічного менеджменту організації. 32. Рівні розроблення стратегій розвитку організації: стратегічна піраміда. 33. Класифікація стратегій розвитку організацій. 34. Аналіз середовища організації. 35. Формулювання місії і стратегічних цілей. 36. Вибір і оцінка стратегій. 37. Реалізація стратегії та контроль за нею. 38. Економічна сутність та основні принципи фінансової стратегії. 39. Етапи процесу розробки та реалізації фінансової стратегії. 40. Криза підприємства: економічний зміст та ознаки. 41. Стратегії антикризового менеджменту. 42. Механізми фінансової стабілізації та реалізації антикризового менеджменту. 43. Класифікація антикризових інструментів. 44. Економічна сутність та зовнішні ознаки банкрутства. 45. Ознаки доведення до банкрутства. 46. Процедури, що застосовують до боржника у справах про
--	--

	<p>банкрутство.</p> <p>47. Фінансові процедури процесу ліквідації під час банкрутства підприємств.</p> <p>48. Процедура фінансової санації підприємства.</p> <p>49. Реструктуризація активів підприємства.</p> <p>50. Реструктуризація пасивів підприємства.</p>
Рекомендована література	1. Боднар О.А. Управління фінансовою санацією підприємства : курс лекцій / О.А. Боднар. – Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. 82 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8000/1/Upravlinnia%20finansovoiu%20sanatsiiei%20pidpriemstva.pdf
Основна	<p>2. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.</p> <p>3. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf</p> <p>4. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. 208 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/sumets_0004.pdf</p> <p>5. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / В.Г. Боронос, І.Й. Плікус. – Суми : Сумський державний університет, 2022. 459 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/87783/3/Boronos.pdf</p>
Інформаційні ресурси в Інтернеті	<p>1. Офіційний сайт Бюро економічної безпеки України. URL: https://esbu.gov.ua/</p> <p>2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws</p> <p>3. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: https://dasu.gov.ua/</p> <p>4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>5. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: https://www.mof.gov.ua/uk</p>

	<p>6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: https://www.nssmc.gov.ua/</p> <p>7. Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ. URL: http://univd.edu.ua/</p>
--	---